

POSTANOWIENIE

16 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 16 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E.M. i M.M.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 18 września 2025 r., I ACa 3806/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz E.M. i M.M.
po 2700 złotych kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia
Bank spółce akcyjnej w W. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. [...] wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 18 września 2025 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co od istoty sprawy.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec zastosowania przez Sąd Apelacyjny dyspozycji art. 385¹ § 1 k.c. i sankcji z art. 58 § 2 k.c. do umowy kredytu *stricte* dewizowego (walutowego), z całkowitym pominięciem charakteru umowy, jej specyfiki, jak również wyłącznie fakultatywnego charakteru postanowień dotyczących wypłaty i spłaty kredytu w PLN, które w toku postępowania zostały uznane za abuzywne, *vide* wyrok Sądu Najwyższego z 9 października 2020 r., III CSK 99/18, wydany w sprawie, w której przedmiotem oceny była umowa kredytu, tożsama co do treści stanowiących podstawę orzekania, jak umowa kredytu występująca w sprawie, oceniona przez Sąd Najwyższy jako typowa umowa kredytu walutowego niezawierająca niedozwolonych postanowień umownych.

Ponadto skarżący powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawa wywołujących istotne rozbieżności w orzecznictwie, tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c. Skarżący wskazał też, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne:

1) Czy za indywidualnie wynegocjowany – w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. uznać należy warunek umowny (postanowienie umowne), które zostało wprowadzone do umowy kredytu po przedstawieniu konsumentowi co najmniej dwóch możliwych (alternatywnych) rozwiązań oferowanych przez przedsiębiorcę, z których tylko jedno jest potencjalnie abuzywne i przy założeniu, że konsument miał swobodę wyboru obu rozwiązań?

2) Czy na etapie oceny możliwości obowiązywania umowy po usunięciu postanowienia abuzywnego i stwierdzenia braku możliwości funkcjonowania umowy bez tych postanowień uznanych za abuzywne, dopuszczalne jest ustalenie treści umowy (stosunku prawnego) w zakresie, który był regulowany przez abuzywną normę, na podstawie art. 65 § 1 i 2 lub art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe lub art. 56 w zw. z art. 358 § 2 k.c. lub art. 56 k.c. w zw. ze wskazanymi w przypisie kilkudziesięcioma przepisami, z których na zasadzie *analogii iuris* lub *analogii legis* wynika, że w polskim prawie obowiązuje generalna norma, zgodnie z którą wartość waluty obcej określa się według kursu średniego NBP?

3) Czy jeżeli bez abuzywnego postanowienia umowa kredytu dewizowego nie może obowiązywać, to dochodzi do automatycznej jego substytucji normą dyspozytywną, o ile tylko zastosowanie środków krajowych zapewnia doprowadzenie do sytuacji jaka miałaby miejsce, gdyby umowa nie zawierała tego abuzywnego postanowienia?

4) Czy art. 358 § 2 k.c. stanowi szczegółowy przepis dyspozytywny, który znajduje zastosowanie z mocy prawa (automatycznie) w miejsce abuzywnego postanowienia określającego sposób ustalenia kursu franka szwajcarskiego, na potrzeby dobrowolnych i fakultatywnych operacji związanych z przeliczaniem przy wypłacie i przy spłacie kredytu?

5) Jaki charakter posiada wyrok sądu w zakresie orzeczonych skutków abuzywności w postaci unieważnienia spornej umowy kredytu (konstytutywny czy deklaratoryjny) w odniesieniu do roszczeń pieniężnych o zwrot nienależnych świadczeń, a w konsekwencji, kiedy powstaje obowiązek rozliczeń stron w związku z unieważnieniem funkcjonującej dotąd umowy kredytu, tzn. kiedy roszczenia restytucyjne stron przedmiotowej umowy stają się wymagalne oraz od kiedy należy liczyć odsetki za opóźnienie w zapłacie tychże należności?

6) Czy wynikający z art. 212 § 2 w zw. z art. 156¹ w zw. z art. 156² k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 w zw. z art. 58 § 1 w zw. z art. 353 § 1 i 2 w zw. z art. 353¹ w zw. z art. 405 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) w zw. z art. 267 i 288 TFUE oraz w zw. z art. 4 ust. 3 TUE obowiązek poinformowania konsumenta przez sąd o konsekwencjach prawnych wynikających z unieważnienia w całości zawartej umowy kredytu obejmuje konieczność poinformowania konsumenta o możliwości dochodzenia przez bank roszczeń wynikających z unieważnienia umowy, w tym roszczenia o zapłatę tzw. wynagrodzenia za korzystanie z kapitału (nawet jeżeli istnienie tych roszczeń nie jest ostatecznie przesądzone), aby konsument mógł świadomie i dobrowolnie podjąć decyzję o skorzystaniu z przysługujących mu uprawnień?

7) Czy w sytuacji, w której mechanizm przeliczenia należności w oparciu o tabele kursowe banku, ma charakter fakultatywny, zastosowanie winien mieć reżim art. 385¹ § 1 i § 2 k.c., art. 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13?

W odpowiedzi na skargę powodowie wniesli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi.

Po pierwsze, z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w ogóle nie wynika, jakie przepisy – zdaniem skarżącego – miałyby zostać naruszone przez Sąd Apelacyjny w sposób kwalifikowany. W skardze kasacyjnej nie zostały w tym kontekście wskazane żadne przepisy (s. 6-10 skargi). Stwierdzenie, że ocena umowy dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku „pozostaje w totalnej opozycji do zapatrywań Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny charakteru Umowy kredytu występującej w sprawie – *vide* uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2020 r., III CSK 99/18” jest niewystarczające do przyjęcia, iż doszło do kwalifikowanego naruszenia bliżej nieokreślonych przepisów.

Po drugie, walutowy charakter umowy nie wyklucza przecież możliwości zawarcia w niej niedozwolonych postanowień umownych. Artykuł 385¹ § 1 k.c. znajduje zastosowanie do oceny postanowień wszystkich umów zawieranych między przedsiębiorcą a konsumentem oraz niektórych umów zawieranych w obrocie obustronnie profesjonalnym (art. 805 § 4 k.c.). Nawet zatem udzielenie kredytu w walucie obcej nie wyłącza zastosowania do oceny takiej umowy art. 385¹

k.c. Nie sposób więc mówić o naruszeniu art. 385¹ k.c. tylko z tej przyczyny, że został zastosowany w odniesieniu do kredytu udzielonego – jak twierdzi skarżący – w walucie obcej.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego.

Wykładnia art. 385¹ § 1 i 2 k.c. we wskazanym w skardze zakresie jest już od dawna w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowana (zob. m.in wyroki: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest natomiast zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu.

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie czynią zadość tym wymaganiom, gdyż nie są to zagadnienia nowe. Wprost przeciwnie, w dotychczasowym bogatym orzecznictwie Sąd Najwyższy odnosił się do tych zagadnień wielokrotnie i wyczerpująco. Swoistym zwieńczeniem orzecznictwa Sądu

Najwyższego dotyczącego problematyki kredytów denominowanych i indeksowanych jest uchwała składu całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), do której treści oraz uzasadnienia, w tym również powołanego w nim orzecznictwa, należy odesłać.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania, a stosownie do art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

Marcin Łochowski

(D.Z.)

[a.ł]